

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Verbo Dei Libri Tres

Helm, Heinrich

Coloniae, 1560

VD16 H 1736

In corde lex Dei scripta est. Cap. XXIIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30114

Deus Iudeis legem scriptam dedit. Cap. XXIII.

A **E**t cum nec sic à laqueis diaboli resipiscerent super-
 2. Tim. 3. stitis, electę genti, femini Abraham de Aegypto edu-
 Exod. 20. cto, in monte Sinai legem & decalogū dedit, scriptam di-
 G 32. gito Dei, Non aliam tamē (si moralia respicis præcepta) ab
 ea quā in cordibus nostris & membris corporis inscripsit
 & impressit, sed eiusdē obliteratę reformatorię, instaura-
 toriam, renouatorię & declaratorię. Quicquid em (si mo-
 ralia p̄cepta respicimus) in lege dei scripta expressum est,
 virtualiter & implicitē, in charitate Dei & proximi conti-
 netur & est inclusum. Sic lex naturae & lex scripta, idem &
 vnum sunt in radice dilectionis & rationis; quāuis eius par-
 ticulares propositiones, quasi rami & riuuli ex illo fonte
 Deut. 30. vno deriuati, in lege scripta plures sint per extensionē re-
 solutionis & declarationis. Et hoc est quod deus ipse quo-
 Rom. 10. que afferuit in Deuter. 30. vt dictum est folio præcedente.

In corde lex Dei scripta est. Cap. XXIII.

A **H**inc ad cordis tribunal & iudicium, tam crebro deus
 Sap. 12. peccatores remittit: quod prefecto superuacie fru-
 Psal. 115. straç; faceret, si in eo fandi atq; nefandi distantia, & lex na-
 Prou. 5. turae impressa nō esset: vt p̄uaricatores, ibi reatuū suorum
 Esa. 46. magnitudinē & grauitatem videant: & ad Deū relata ma-
 Ioān. 4. litia, ruptisq; peccatorū funibus mox reuertantur, dignos-
 Psal. 84. faciendo p̄enitentiae fructus. Vnde scriptū est: Preuarica-
 Sap. 2. tores, redite ad cor, & cōfundamini. Hinc mulieri Samari-
 Esa. 6. tanę seruator noster dixit: Vade, voca virū tuū. Et qđ est,
 Matt. 13. Sic Dauid ait: Dñs loquetur pacē in plebē suā, & super fan-
 Sap. 1. etos suos, & in eos qui cōuertuntur ad cor: Væ illis quorū
 dientes nō audiunt; Imò oculos suos eruerunt, & ambulat
 ut cæci. Hoc disertis verbis, vir secundū cor dei, astruit di-
 cens:

cens: Qm̄ circumderūt me mala quorū non est numerus, *Psal. 39.*
 cōprāhenderūt me iniquitates meę, & nō potui vt viderē.
 Nā peccata, etiam Sātones excācāt: adeò vt videre nō pos- *Judic. 16.*
 sint distantiā boni & mali, sed fiunt sicut equus et mulus *Leuit. 10.*
 quibus non est intellectus, nec rationis iudicium. Multi- *Psal. 32.*
 plicati sunt excessus mei, super capillos capitis mei, Et in il-
 la multiplicatione peccatorum & iteratione stultitarum,
 cor meū dereligt me, in quo legē tuā descriptā habui: Et *Osee 7.*
 factus sum sicut columba seducta, nō habens cor: Ergo cū
 cordis amissione, peccatores & legē dei perdunt q̄ scripta
 erat in eo. Quid ergo? Oportet vt cū Mose, priorib⁹ tabu- *Exod. 34.*
 lis fractis, alias p̄paremus, orando Deū, vt mundet nos ab *Ezech. 36.*
 oībus inquinamentis carnis & spiritus, & det nobis cor no-
 uum; & spiritū nouū ponat in medio nostri. Orandum itē, *Hier. 31.*
 vt legem suam det in viscera nostra, et in corda nostra nō- *Hebr. 8.*
 uasribat eam: Vt adaperiat cor nostrum in lege sua, et in *2. Mac. 1.*
 præceptis suis, vt tota die meditatio nostra sit, quomodo *Psal. 118.*
 diligamus legem Dei, et ambulemus in vijs eius, citra oēm
 exorbitationem. Ex his omnibus (iuxta tropū) concin-
 nē, liber iste accipitur homo, qui scriptus est intus et fo-
 ris, sed inuolutus. Est homo liber mandatorū et legū dei, *Ezech. 2.*
 scriptus intus, per inscriptionem legis naturalis in cor no-
 strū: Scriptus et foris, per admirabilissimā et sapientiæ dei
 plenissimā membrorū ordinationē et sitū, vt dictū est ex
 parte. Sed inuolutus est, clausus est, Ideo oportet eū aperi-
 re, et expandere ad legendum, et in lege Dei, quæ in nobis
 scripta est, legere et meditari die ac nocte: Scrutari scri- *Psal. 1.*
 pturas eius, et sicut animal mundum, eas ruminare, & cū *Ioan. 5.*
 memoria cōferre in corde nostro: Meditando si fidem ve-
 ram, descriptam in numero articulorum manuum habe-
 las, et in ea stabilis sis et immobilis, tam in prosperis quam *Leuit. 11.*
 aduersis. Si spem firmam repositam habeas in cælis, quam *Luc. 2.*
 erecta tua statura tibi ingerit corporis tui. *1. Cor. 15.*
Col. 1. *Heb. 6.* *Col. 1.*

R 2 Si

B. Si charitatem dei & proximi sinceram serues in opere,
 quam in omnibus membris binis & sensibus tibi ingerit
Ephe. 5. corpus tuum. Si, proximis tuis benefacis, eos foues, nutrit,
 defendas, iuues & custodias à malo sicut tua ipsius mem-
1. Cor. 12. bra, sumus enim inuicem membra. Si aliorum onera, infi-
Gal. 6. mitates & grauamina portas, tum morum, tum corporum,
Ephe. 5. sicut tui corporis membra defectum vel grauamen. Et tam
 sollicitus sis, vt alijs subuenias, seruias, ministres quacumq;
 infirmitate grauatis aut onere pressis, sicut opem fers ti-
Rom. 12. biipsi, & cupis tibi subueniri. Si gaudes cum gaudentibus:
Job 30. Fles cum flentibus & afflictis. Si anima tua compatiatur
1. Ioan. 3. pauperibus: Et nō solū lingua & sermone, sed opere po-
Matt. 25. tius & veritate diligas & subuenias necessitatem patienti-
1. Pet. 2. bus: et operibus misericordiae, tum spiritualibus, tum cor-
Ioan. 13. poralibus, omnes demerearis, Nō solū amicos sed etiam
Ephe. 5. inimicos, Non solummodo diuites sed etiam pauperes: no-
 tos pariter & ignotos, benedicentes & te maledicentes:
 Hęc est gratia apud deum, hoc est veri amoris insigne, per
 quod cognoscimur si sumus discipuli Christi: & dei, sicut
 filij charissimi imitatores in dilectione vera. Demum (vt
 breuis sim) tecum reputa, si absq; vlla exorbitatione am-
 bules in lege domini, custodiendo omnia & singula decem
Eccī 6. mandata, in numero digitorum pedum & manū tibi ob-
Luc. 17. oculos posita. Et cum hęc omnia feceris, non te extollas
Psal. 113. in cogitatu tuo: nec eleuet te cor tuum, sed humiliter po-
 tius senti de teipso: Nec tibi, sed nomini domini da glori-
Phil. 2. am de bonitatis operatione. Quia ille operatur in bonis
Luc. 17. & rectis corde, & velle & perficere pro sua bona volun-
 tate: Eius ergo gratiæ acceptum refer, quicquid boni fe-
 cisti. Et cum omnia quæ præcepta tibi erant, fecisti, ser-
 heus, quo tendo? præter institutum, in longum calamus
 defluxit. .

Mors.